

Aleg. 47.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o zamknięciu rachunków za r. 1880 funduszu krajowego oraz funduszy uposażonych ze skarbu krajowego lub budżetem objętych.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 4. Września b. r. przekazaniem zostało Komisji budżetowej do zbadania sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków za rok 1880. funduszu krajowego oraz wszystkich funduszy zostających pod zarządem lub kontrolą Wydziału krajowego.

Niniejsze sprawozdanie Komisji budżetowej obejmuje jedynie zamknięcie rachunków funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu oraz funduszy ze skarbu krajowego uposażonych i tych funduszy, dla których Wys. Sejm układa corocznie budżet dochodów i wydatków.

Fundusze zaś samoistne, dla których Wys. Sejm budżetu nie układa, którymi więc nie zarządza, lecz nad którymi ma najwyższy nadzór, ażali zarząd tymi funduszami jest prawidłowy i odpowiadający celom, na które zostały przeznaczone, będą przedmiotem osobnego sprawozdania.

Będą również przedmiotem osobnych sprawozdań zamknięcie rachunków funduszu propinacyjnego i zamknięcie rachunków fundacji Skarbkowskiej.

Formę przedłożonego zamknięcia rachunków zachował Wydział krajowy taką samą jak przy zamknięciu rachunków za r. 1879. więc z uwzględnieniem postanowień Wys. Sejmu z r. 1874 i 1876 i dodatkowych uchwał z r. 1878 i 1880. Zasadniczych zmian żadnych Wydział krajowy nie zaprowadził, lecz tylko dla uzyskania oszczędności w kosztach druku poczynił pewne zmiany w sposobie drukowania tych zamknięć, a to w myśl uchwały Wys. Sejmu z d. 8. Października 1881.

Po tych wstępnych uwagach przystępujemy do pierwszej części naszego zadania, to jest do zdania sprawy z zamknięcia rachunków **funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu.**

W y d a t k i.

Ustawa sejmowa z d. 17. Lipca 1880 r. ustanowiła sumę wydatków na r. 1880. na 3,013.049 w wydatkach zwyczajnych zaś 266.500 w wydatkach nadzwyczajnych, razem więc na 3,279.549 złr.. Uchwałami Wys. Sejmu z dnia 20. i 24. Lipca 1880 r. ustanowione zostały jako

kredyta dodatkowe: na potrzeby szkół rolniczych i folwarku w Dublanach 4.500 złr., na pokrycie niedoborów z lat ubiegłych 648.478 złr., na pożyczkę dla Marconiego 5.000 złr., na uposażenie funduszu budowy gmachu sejmowego 109.785 złr., razem 767.763 złr.

Ogółem więc suma wydatków preliminowana na r. 1880 wynosiła 4,047.312 złr. Że zaś przedłożone przez Wydział krajowy zamknięcie rachunków za r. 1880 wykazuje, iż rzeczywiste ogólne wydatki tak zwyczajne jak i nadzwyczajne funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu wynosiły w roku budżetowym 1880, kwotę 4,130.671 złr., okazuje się przeto, że wydatki rzeczywiste były *większe* od preliminowanych w budżecie o 83.359 złr.

Badając bliżej pojedyncze rubryki wydatków, przychodzimy do następujących rezultatów: rubr. VI. *Zasilki dla zakładów dobroczynności* żadnego nie wykazuje zboczenia od preliminowanej kwoty, natomiast w rubr. I, III, VIII, X, XI i XIII wydatki rzeczywiste były *mniejsze* od preliminowanych kwot o 57.497 złr., zaś w rubr. II, IV, V, VII, IX, XII, XIV i XV wydatki rzeczywiste były *większe* od kwot preliminowanych o 140.856 złr. Z porównania tych dwóch sum okazuje się ogólne przekroczenie w kwocie 83.359 złr. jak wyżej.

Przy każdej rubryce i pozycji, w której wydatek rzeczywisty różnił się od preliminowanego w budżecie, Wydział krajowy uzasadniając te różnice, przytoczył powody, dla których wydatki rzeczywiste był większy lub mniejszy od wyznaczonego w budżecie. Komisya budżetowa, zbadawszy te powody i zasięgnąwszy jeszcze przy niektórych pozycjach bliższych wyjaśnień i szczegółowych wykazów i rachunków, uznała wszystkie różnice za *uzasadnione i usprawiedliwione*. Przeniesienie kwot preliminowanych na wydatki zwyczajne w jednych pozycjach a nawet rubrykach dla pokrycia zwiększonych wydatków w innych pozycjach i rubrykach, uzasadnione jest upoważnieniem danem Wydziałowi krajowemu przez Wys. Sejm w ustawie finansowej na r. 1880.

Dla lepszego przeglądu przystąpimy najprzód do zbadania tych rubryk, w których wydatki rzeczywiste były *mniejsze* od kwot preliminowanych.

W rubr. I „*Koszta reprezentacji kraju*“ preliminowano w dziale A. *Sejm krajowy* 69.200 złr. wydano zaś tylko 66.541 złr., zaoszczędzono więc 2.659 złr. Wydano *mniej*: na najem ubikacyj 1.350 złr., na koszta podróży panów posłów 130 złr., na dyety 5.580 złr., na urządzenie sali, opał, oświetlenie i na pisarzy dziennych 502 złr., razem wydano mniej o 7.562 złr. Natomiast wydano w tym dziale *więcej* niż preliminowano: w poz. 4. na koszta druku o 4.004 złr. i w poz. 5. na spisywanie sprawozdań o 899 złr.

Co się tyczy „kosztów druku“, to o tych corocznie dotychczas się powtarzających przekroczeniach Komisya budżetowa wypowiedziała już swoje zdanie w sprawozdaniach o zamknięciach rachunków za lata 1878 i 1879. Sprawa ta była również przedmiotem osobnego sprawozdania Wydziału krajowego w r. 1881 z powodu wniosku posła Torosiewicza o założenie własnej drukarni krajowej. Wydział krajowy, czyniąc wniosek przejścia do porządku dziennego nad wnioskiem posła Torosiewicza, przedstawił zarazem wynik swoich usiłowań, celem wprowadzenia oszczędności w wydatkach na druki. Układem zawartym z trzema lwowskiemi drukarniami zapewnił sobie Wydział krajowy niżenie cen druku o 20% na czem zyskuje 2.380 złr. Przez użycie tańszego papieru, uskutecznianie korekty własnymi siłami ekspedytury, zarządzenie ściślejszego drukowania zbioru uchwał i protokołów sejmowych, nareszcie przez zmiany w formie preliminarzy i zamknięć osiągnięto oszczędność, którą obliczyć można na 1.350 złr., tak że całe zaoszczędzenie wyniesie przeszło 3.700 złr. Zarządzenia te każą się spodziewać, że w następnych latach wystarczą mniejsze daleko kwoty i że ta pozycja przekroczeń żadnych wykazywać nie będzie (w r. 1881 koszta druków sejmowych wynosiły tylko 10.686 złr.).

Przekroczenie w poz. 5 „spisywanie sprawozdań“ o 899 złr. tłumaczy Wydział krajowy tem, że podwyższono stenografom o 3 złr. za każde posiedzenie, a nadto odbywano przez kilka dni po dwa posiedzenia dziennie. W r. 1880. odbył Sejm 29 posiedzeń, z tych 10 podwójnych czyli razem 39 posiedzeń, a licząc posiedzenie po 115 złr. (więcej niż w r. 1879. po 3 złr. za każde posiedzenie) otrzymamy kwotę 4.485 złr., do tego dodać należy 414 złr. za ułożenie indeksu.

W dziale B. tej rubryki „*Wydział krajowy*“ preliniowano 37.000, wydano zaś rzeczywiście tylko 35.322 złr. zaoszczędzono więc 1.678 złr. z powodu, że tak Marszałek kraj. jak i Członek Wydziału Dr. Smolka nie pobierali wynagrodzenia za cały rok.

W rubr. III. „*Koszta leczenia*“ preliniowano kwotę 536.000 wydano zaś tylko 535.147 złr. czyli mniej o 853 złr.

Różnica ta wobec ogromnego obrotu i wysokości kwoty preliniowanej jest bardzo nieznaczna. Zauważyć przytem należy, że z wydanych w tym roku zaliczkowo za zwrotem od gmin 3.968 złr. zwrócono w ciągu r. 1880. 1.769 złr. z tego tytułu zostało więc zaległości 2.198 złr. na rachunek zaś zaległości z lat ubiegłych wpłynęło 15.881 złr., które wpisano do rubr. VI. poz. 9. lit. c. dochodów. Z końcem r. 1880. pozostało jeszcze niespłaconych zaległości z tego tytułu 68.557 złr.

W r. 1879 było w ogóle dni leczenia w szpitalach 194.513, a koszta leczenia ubogich chorych wynosiły 537.855 złr. W r. 1880. zaś było dni leczenia 833.298, a koszta leczenia wynosiły tylko 535.147 złr. Zmniejszenie to kosztów leczenia pomimo zwiększenia ilości dni leczenia, zawdzięczyć należy zniżeniu taks szpitalnych w r. 1880. w dwóch szpitalach po 5 ct. w jednym o 10 ct.

W rubr. VIII. „*Utrzymanie pomników historycznych*“ preliniowano ogółem 10.900 złr., wydano zaś tylko 10.169 złr., zaoszczędzono więc 731 złr. Z preliniowanych bowiem na restaurację pomników 1.500 złr. wydano tylko 1.000 złr. z powodu, że nie wszystkie projektowane restauracje mogły być wykonane; również wydano mniej o 50 złr. na płace dla dwóch aplikantów w archiwum aktów grodzkich w Krakowie z powodu interkalaryów, a na opał i potrzeby kancelaryjne wydano mniej niż preliniowano o 181 złr.

W rubr. X. „*Drogi krajowe*“ preliniowano w wydatkach zwyczajnych 624.003 złr., w wydatkach nadzwyczajnych 203.000 złr. rzeczywiste zaś wydatki wynosiły w dziale wydatków zwyczajnych 621.083 złr., nadzwyczajnych 202.059 złr. Zaoszczędzenie więc wynosi w dziale pierwszym 3.474 złr., w dziale drugim 940 złr. Kwoty te rozpadają się na następujące pozycje: poz. 110—114 „koszta zarządu“ wydano mniej o 884 złr., z powodu interkalaryów, poz. 115. „budowa i rekonstrukcja dróg“ zaoszczędzono 498 złr. (przyczem zauważyć należy, że datki dobrowolne na budowę dróg w kwocie 11.325 złr. umieszczone zostały w rubr. IV. poz. 7. dochodów). Największe zaoszczędzenie w tej rubryce wykazuje dział E. „wydatki na myta“, poz. 118—120, w zwyczajnych wydatkach zaoszczędzono 2.530 złr. w nadzwyczajnych 442 złr. Jedyne przekroczenie w tej rubryce wykazuje dział C. „utrzymanie dróg“, preliniowano bowiem 442.983 złr. wydano zaś rzeczywiście 443.537 złr. przekroczone więc preliniowaną kwotę o 554 złr. Różnica ta w porównaniu z wysokością wydanej kwoty bardzo nieznaczna, ma jeszcze uzasadnienie swoje w tem, że gdy z końcem r. 1879. zaległości bierne w tym dziale wynosiły 9.181 złr. zaległości te z końcem r. 1880. wynoszą tylko 4.483 złr., spłacono więc w r. 1880. zaległości z r. 1879. kwotę 4.698 złr. Właściwie zatem wydano w r. 1880. na utrzymywanie dróg tylko 438.839 czyli o 4.000 złr. mniej niż preliniowano, a całe zaoszczędzenie w tej rubryce wynosi 9.112 złr.

W rubr. XI. „*Dotacje dla zakładów krajowych*“ preliniowano kwotę 225.640 złr. wydano zaś rzeczywiście tylko 178.057 złr. czyli zaoszczędzono 47.582 złr. Wydano mianowicie mniej niż preliniowano: dla krajowego szpitala powszechnego we Lwowie 22.776 złr. dla zakładu obłąkanych w Kulparkowie 2.527 złr. dla funduszu podrzutek 178 złr. dla krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie 22.101 złr. Szczegółowe uzasadnienie tych różnic znajduje się przy sprawozdaniu o zamknięciu rachunków tych specjalnych funduszy.

W rubr. XIII. „*Budowy wodne*“ zaoszczędzono małą kwotę 134 złr. w poz. 126 a) przy studiach do projektu regulacji Dniestru.

Przechodzimy teraz do rubryk, w których wydatki rzeczywiste były *większe* od kwot preliniowanych.

W rubr. II. „*Koszta zarządu*“ preliniowano ogółem 225.057 złr., wydano zaś rzeczywiście 232.115 złr., zatem wydano więcej niż preliniowano o 7.058 złr. Ta przewyżka rzeczy-

wistych wydatków nad prelimitowane kwoty powstała z następujących powodów: Na płać urzędników i woźnych wszystkich siedmiu oddziałów Wydziału krajowego prelimitowano kwotę 121.472 złr wydano zaś rzeczywiście 128.592, przekroczone więc prelimitarz o 7.120 złr. Przekroczenie to wynikało w skutek udzielania zaliczek na płać, które to wydatki nie były w budżecie uchwalone, ale oparte są na ustanowie służbowej i funduszu krajowego nie obciążają, ponieważ są zwrotne. Nie licząc udzielonych zaliczek, rzeczywiste wydatki na płać wynosiły w r. 1880 ogólną kwotę 119.941 złr. a gdy na te płać prelimitowaną była kwota 121.472 złr. więc właściwie zaoszczędzono na płać 1.531 złr. Zaliczek udzielił Wydział krajowy w r. 1880 w kwocie 12.633 złr. z których w ciągu roku spłacono 3.982. Zostało więc zaliczek niespłaconych 8.651 złr. Jeżeli z tej kwoty wydatków w budżecie nieprzewidzianych potrąćmy wykazane powyżej zaoszczędzenie w kwocie 1.531 złr. otrzymamy sumę 7.120 jako budżetowe przekroczenie w pozycji 14—20 rubr. II. Oprócz wykazanej powyżej pozostałej reszty niespłaconych zaliczek z r. 1880, w kwocie 8.651 złr. wynosiła zaległość z tego tytułu z lat ubiegłych 8.311 złr. cała więc należność z tego tytułu z końcem r. 1880 wynosiła 16.962 złr. Z końcem r. 1879. wynosiła ta kwota 16.733 złr. więc się wzmogła w r. 1880 o 229 złr. Wydział krajowy bowiem udzielił w r. 1880 nowych zaliczek 12.633 złr. spłacono zaś na rachunek zaległości z lat ubiegłych 8.422 złr. a na rachunek 1880 kwotę 3.982 złr. razem 12.404 złr. Dla uniknięcia na przyszłość koniecznych corocznie się powtarzających przekroczeń z powodu zaliczek, Wys. Sejm na wniosek Komisji budżetowej pozwolił na wstawienie do budżetu na r. 1882. osobnej pozycji „zaliczki na płać urzędników“ i uposażył ją kwotą 6.000 złr. przezco porządek budżetowy będzie mógł w tej rubryce na przyszłość być zachowywany.

Zwroty z tego tytułu, o ile się odnoszą do zaliczek udzielonych w roku budżetowym, uwzględniane bywają w odpowiedniej rubryce wydatków, zaś zwroty zaliczek udzielonych w latach ubiegłych umieszczane są w rubr. VI. dochodów.

Oprócz wyłuszczonego powyżej przekroczenia wykazują jeszcze: poz. 21. „dyurniści“ przekroczenie w kwocie 353 złr., poz. 24. a) „najem pomieszkania“ w kwocie 150 złr., poz. 26. „potrzeby kancelaryjne“ w kwocie 630 złr. Wszystkie te przekroczenia mają swoje uzasadnienie w faktycznej potrzebie i w zmienności wydatków, dla których z góry cyfra ściśle oznaczyć się nie da. Natomiast wykazuje poz. 27. „koszta podróży i diety“ zaoszczędzenie w kwocie 1.196 złr. zamiast prelimitowanych 5.900 złr. wydatek tylko 4.704 złr. — z powodu, że od stron obowiązanych wpłynęły znaczne zwroty kosztów. Z porównania wszystkich powyższych cyfr wynika, że ogólne przekroczenie w rubr. II. wynosi 7.058 złr.

W rubr. IV „Koszta szczepienia“ wydano w poz. 32 „koszta podróży i diety lekarzy z powodu szczepienia“ o 119 złr. więcej niż prelimitowano; różnica ta, w stosunku do prelimitowanej kwoty wydatków — 56.000 złr. — bardzo jest nieznaczną.

W rubr. V „Wydatki sanitarne“ prelimitowano ogółem 14.000 złr., wydano zaś 15.112 złr., czyli o 1.112 złr. więcej niż prelimitowano. W poz. 34. a) „koszta podróży lekarzy z powodu komisij w sprawach sanitarnych“ prelimitowano 6.000 złr., wydano zaś (z czasu przed 1. Października 1879) tylko 4.383 złr., zaoszczędzono więc 1.617 złr. Natomiast w poz. 34. b) „lekarstwa dla epidemicznie chorych, $\frac{1}{3}$ część“, prelimitowano 4.000 złr., wydano rzeczywiście 6.339, czyli więcej o 2.339 złr., a w poz. 35 „koszta strzeżenia granic kraju w czasie zarazy na bydło i zamknięcie miejsc zarazy“ zamiast prelimitowanych 4.000 wydano 4.390, to jest o 390 złr. więcej. Przekroczenia te usprawiedliwiają się tem, że te wydatki nie zależą od zarządzeń Wydziału krajowego, lecz od mniej lub więcej panujących epidemij i zarazy na bydło, ściśle zatem obliczenie tych wydatków przy układaniu budżetu jest niemożliwe.

Rubr. VII „Zasilki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego“ rozpada się na trzy działy:

W dziale A. „Zasilki dla zakładów“ prelimitowano 80.200 złr., wydano zaś rzeczywiście tylko 79.137 złr. więc mniej o 1.063 złr. Nie wypłacono bowiem prelimitowanej subwencji dla wydawnictwa ruskiej gazety szkolnej w kwocie 500 złr. Na wydawnictwo ruskich książek szkolnych wydano

mniej niż prelininowano o 313 złr., szkole żeńskiej św. Tomasza w Krakowie niewypłacono drugiej raty 250 złr. z powodu niezgłoszenia się.

Dział B. „*Na cele gospodarstwa krajowego*“ obejmuje szkoły rolnicze w Dublanach, folwark w Dublanach, szkołę rolniczą w Czernichowie, szkołę gospodarstwa lasowego we Lwowie, biuro melioracyjne i kurs robót melioracyjnych, zasiłki, subwencye i stypendya.

Na „szkoły rolnicze w Dublanach“ prelininowano 36.845 złr., wydano rzeczywiście 42.082 złr., przekroczone więc prelininarz o 5237 złr. Na „wydatki folwarku w Dublanach“ nie było w prelininarzu na r. 1880 żadnej kwoty wyznaczonej. Na podstawie uchwały Wys. Sejmu z d. 24 Lipca 1880 zamieszczono jako kredyt dodatkowy kwotę 2.500 złr., wydatki zaś wynosiły 13.299 złr., były więc większe o 10.799 złr. Uzasadnienie tych przekroczeń znajduje się poniżej przy sprawozdaniu o szczegółowych zamknięciach tych rachunków.

Na „zasiłek dla szkoły rolniczej w Czernichowie“, prelininowano 7.000 złr., wydano zaś oprócz tej kwoty jeszcze 503 złr. na spłatę dwóch rat krakowskiej kasie oszczędności, który to wydatek nie był w budżecie zamieszczony.

Na „szkołę gospodarstwa lasowego we Lwowie“ prelininowano 11.710 złr., wydano zaś rzeczywiście (nie wliczając pozostałej reszty udzielonej dyrektorowi zaliczki 350 złr.) tylko 11.322 złr. zaoszczędzono więc właściwie 388 złr., głównie z powodu zmniejszonych wydatków administracyjnych i mniejszych wydatków na utrzymanie ogrodu doświadczalnego na Szumanówce. Ponieważ zaś z udzielonej dyrektorowi zaliczki w kwocie 500 złr., spłacono w r. 1880 tylko 150 złr., a 350 złr. zostało niespłaconych — który to wydatek nie był w budżecie przewidziany — więc zaoszczędzenie wynosi tylko 38 złr.

Na „urządzenie biura melioracyjnego“ prelininowano 3.500 złr., wydano zaś 5.099 złr. przekroczone więc prelininarz o 1.599 złr. Przekroczenie to spowodowane zostało potrzebą sprawienia narzędzi i koniecznem pomnożeniem sił pomocniczych w skutek licznego zgłaszania się stron.

Na „urządzenie kursu robót melioracyjnych“ prelininowano 2.500 złr., wydano tylko 1.934 złr. Zaoszczędzenie kwoty 566 złr. powstało z tego powodu, ponieważ brak miejsca nie pozwolił przyjąć znaczniejszej liczby uczniów na kurs melioracyjny. Z powodu ścisłego związku zachodzącego między pozycją „urządzenie biura melioracyjnego“ i pozycją „urządzenie kursu robót melioracyjnych“, Wys. Sejm w budżecie na r. 1882 połączył obie te pozycye w jedną, uchwalając dla niej łączną kwotę 7.800 złr. o 767 złr. więcej niż wynikłość z r. 1880.

Na „cele szkół rękodzielniczych“ tudzież na „popieranie przemysłu domowego“ prelininowano 5.000 złr. wydano tylko 3.132 złr., pozostałe a nie wydane 1.868 złr. stosownie do upoważnienia udzielonego uchwałą Wys. Sejmu z dnia 20. Lipca 1880 przeniesiono na r. 1881.

Na „mapę geologiczną kraju“ zamiast prelininowanych 2.000 złr. wydano 2.431, natomiast nie użyto kwoty 6.000 złr. prelininowanej na rozszerzenie budynku szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, ponieważ zakupno realności na ten cel nastąpiło dopiero w r. 1881.

W dziale C. „*Na cele wykształcenia i oświaty*“ prelininowano do dyspozycji Rady szkolnej krajowej w rubryce wydatków zwyczajnych: na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego 215.629 złr., na zasiłki dla funduszków okręgowych 16.912 złr. na dodatki pięcioletnie 7.735 złr. razem 240.276 złr., wydatków zaś nadzwyczajnych 50.000 złr. na zaliczki zwrotne dla funduszków okręgowych. Zamknięcie rachunków wykazuje wydatków zwyczajnych 283.629 złr., nadzwyczajnych 71.300 złr., przekroczenie więc wynosi w wydatkach zwyczajnych 43.353 złr., w nadzwyczajnych 21.300 złr. Ogółem Rada szkolna przekroczyła prelininowaną kwotę o 64.653 złr. Przekroczenia te usprawiedliwia Rada szkolna w szczegółowym zamknięciu rachunków funduszu szkolnego krajowego, a sprawozdanie Komisji budżetowej o tem zamknięciu znajduje się poniżej.

W rubr. IX „*Kwaterunkowe żandarmeryi*“ przekroczone prelininowaną sumę o nieznaczną kwotę 152 złr.

W rubr. XII „*Wydatki na szupaśnictwo*“ prelininowano 25.000 złr. rzeczywiste zaś wydatki (po potrąceniu zwrotów z tegoż roku budżetowego od gmin, obcych krajów i samoplacących)

wynosiły 27.542 złr., przekroczono więc prelimitowaną kwotę o 2542 złr. Wydatki te jeszcze nie są ustalone; w skutek ciągłego ich wzmagania się Wys. Sejm uchwalił na r. 1881. 26.500 złr., a na r. 1882. nawet 28.500 złr.

W rubr. XIV „*Odsetki od pożyczek i umarzanie pożyczek*“ prelimitowano na odsetki od pożyczek chwilowo zaciągniętych 50.000 złr., wydano zaś na ten cel rzeczywiście 91.537 złr., przekroczono więc prelimitowaną kwotę o 41.537 złr. Podług udzielonych Komisji budżetowej szczegółowych rachunków wypłacił fundusz krajowy w r. 1880. następujące sumy jako odsetki od wypożyczonych kapitałów: funduszowi propinacyjnemu 6% 7951 złr. 49 ct., funduszowi budowy gmachu sejmowego 5½% 6938 złr. 97 ct., funduszowi pożyczki krajowej z r. 1873 5% 17.202 złr. 49 ct., funduszowi policji krajowej 5½%, 5 i 4½% 2884 złr. 65 ct., funduszowi kultury krajowej 6, 5½ i 5% 2478 złr. 20 ct., funduszowi depozytów 5% 477 złr. 24 ct., funduszowi szpitala lwowskiego 6% i 5% 227 złr. 26 ct., funduszowi Alex. hr. Stadnickiego 5% 58 złr. 77 ct., funduszowi domestykalnemu 5% 29 złr. 46 ct., funduszowi stanowemu sierocińskiemu 5% 1 złr. 41 ct., galic. kasie oszczędności 5½% 34.067 złr. 79 ct. Wszystkie te kwoty razem wzięte stanowią sumę 72.317 złr. 73 ct., pozostałą zaś kwotę 19.218 złr. 84 ct. zapłacił fundusz krajowy za różnicę kursu przy zakupie papierów wartościowych po wyższym kursie dla funduszu propinacyjnego. Znaczne to przekroczenie spowodowane zostało tą okolicznością, że Wydział krajowy opłacać musiał procenta nie tylko od pożyczek zaciągniętych w ciągu roku na udotowanie kasy krajowej, ale nadto musiały być opłacane procenta od długów zaciągniętych u rozmaitych funduszów i instytucji finansowych celem pokrycia niedoborów z lat 1877—1878 i 1879. Niedobory te wynosiły, jak to zamknięcie rachunków za r. 1879 wykazało, ogólną kwotę 631.398 złr. Na pokrycie tych niedoborów zaciągniętą została za zezwoleniem Wys. Sejmu pożyczka 600.000 złr. od banku dla krajów koronnych (Länderbank) i 158.263 złr. od funduszu pożyczki krajowej z r. 1873. Z uzyskanej z tych pożyczek kwoty wydano w tej rubryce na zapłacenie bankowi hipotecznemu 80.000 złr., funduszowi propinacyjnemu 273.195 złr., a funduszowi pożyczki krajowej z r. 1873 278.203 złr.; na odsetki i stemple od pożyczki 600.000 złr. wydano 17.080 złr. Reszty zaś w kwocie 109.784 złr. użyto na udotowanie funduszu budowy gmachu sejmowego, a to wszystko na podstawie uchwały Wys. Sejmu z d. 20. Lipca 1880.

W rubr. XV „*Rozmaite wydatki*“ zawiera zamknięcie rachunków oprócz wydatków w budżecie wyszczególnionych, także takie wydatki, które w budżecie nie były przewidziane i dla których żadne kwoty prelimitowane nie były.

Na wydatki pierwszej kategorii prelimitowano ogółem 91.974 złr., wydano zaś 92.251 złr., przekroczono więc o 278 złr. Z przeznaczonej do rozporządzalności Wydziału krajowego kwoty 30.000 złr., Wydział krajowy wydał tylko 29.871 złr., natomiast przekroczono prelimitowaną kwotę na przyjęcie Najjaśniejszego Pana o 405 złr.

Oprócz tego poczyniono jeszcze z tej rubryki wydatki, które w budżecie nie były przewidziane. Wydatki te wynoszą ogółem kwotę 14.783 złr. Z tej kwoty tylko suma 409 złr. wydana na pokrycie niedoboru funduszu budowy kulparkowskiej — (uzasadnienie znajduje się w szczegółowym zamknięciu rachunku tego funduszu) — jest właściwym wydatkiem; resztę zaś 14.374 złr. stanowią zaliczki dane funduszom na pokrycie chwilowych niedoborów przy zamknięciu rachunków. Wydatki podobne zdarzają się corocznie, lecz nie przynoszą funduszowi krajowemu straty, albowiem zwykle zwracane bywają w roku następnym.

Zamknięcie rachunków wylicza dwie kategorie funduszów, którym takie zaliczki udzielone zostały, a mianowicie: funduszowi budowy szpitala św. Łazarza w Krakowie 7121 złr. i funduszom stypendyjnym 6541 złr. Co się tyczy funduszów stypendyjnych, Komisya budżetowa, żądawszy bliższych wyjaśnień, przekonała się że zaliczki udzielone były: 1. funduszowi Egierskiego 1 złr. 45 ct., z powodu iż przypadły do uiszczenia koszta insercyjne, 2. funduszowi Łosia 220 złr. 32 ct. ponieważ odsetki od kapitału hipotekowanego na dobrach Werchrata nie wpłynęły w należyty terminie, 3. funduszowi Olszewskiego 13 złr. 20 ct., ponieważ majątek fundacyi stanowiły w r. 1880 tylko pretensye wekslowe i żadnej gotówki nie posiadał, przypadały zaś do

uiszczenia kosztu stemplowe; 4. funduszowi Żebrowskiego 790 złr. 81 ct. z powodu, że nie wpłynęły odsetki od kapitału hipotekowanego na dobrach Żurawno, 5. funduszowi Obniskiego 3 złr. 90 ct., ponieważ przypadły do uiszczenia kosztu insercyjne, na które nie wystarczyła pozostała po wypłacie stypendyum gotówka; 6. funduszowi Głowińskiego 5511 złr. 55 ct. z powodu iż propinator Tand w Winnikach nie uiszczył tenuty dzierżawnej 10.000 złr. za r. 1880. Zaliczki ad 1—5 zwrócone już zostały funduszowi krajowemu w r. 1881, zaliczka ad 6 zwróconą zostanie po wywalczeniu pretensyi administracyi Wiunik do Salomona Tanda.

W tej rubryce również umieszczono wydatek 109.784 złr. na dotację dla funduszu budowy gmachu sejmowego, który to wydatek miał swoje pokrycie w przyzwolonej uchwałą Wys. Sejmu z dnia 20. Lipca 1880 na ten cel pożyczce.

D o c h o d y.

W budżecie na r. 1880 preliminowano dochody funduszu krajowego na 3,363.017 złr. Na podstawie uchwał Wys. Sejmu z dnia 20. i 24. Lipca 1880 doliczono do dochodów 1500 złr. jako 1szą ratę z kwoty 6000 złr. należącej się od gal. Towarzystwa gospodarskiego i 758.263 złr. pożyczki zaciągnięte na pokrycie niedoborów z lat ubiegłych i na uposażenie funduszu budowy gmachu sejmowego. Ogólna zatem suma preliminowanych dochodów na rok 1880 wynosiła 4,122.780 złr. Dochody rzeczywiste wynosiły w r. 1880 4,032.351 złr., były więc *mniejsze* od preliminowanych w budżecie o 90.430 złr.

Rozbierając szczegółowo pojedyncze rubryki, widzimy że rubr. III, X i XIII wykazują dochody *mniejsze* od preliminowanych o 141.430 złr., zaś rubr. IV, V, VI, VII, VIII, IX i XI wykazują dochody *większe* od preliminowanych o 51.000 złr. Z porównania tych dwóch kwot okazuje się ogólny wynik dochodów niekorzystny o 90.430 złr. jak powyżej.

Rubr. I „*Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych*“ nie miała kwoty preliminowanej ani też żadnej kwoty nie wykazuje, ponieważ jak zamknięcia rachunków lat ubiegłych wykazywały, żadnej pozostałości nie było.

Rubr. II „*Czynsz z odnajmu pomieszczeń w gmachu teatralnym*“ wykazuje zgodnie z preliminarzem kwotę 420 złr.

Przechodzimy do rubryk w których dochody rzeczywiste były *mniejsze* od preliminowanych.

W rub. III „*Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych*“ preliminowano 1000 złr., wpłynęło zaś rzeczywiście tylko 86 złr., ponieważ chwilowe nadwyżki nie były na czas dłuższy lokowane, albowiem musiały być używane na częściową spłatę pożyczek chwilowo zaciągniętych.

W rubr. X „*Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich*“ wpłynęło 600 złr. zamiast preliminowanych 800 złr. Dochód ten równa się wydatkowi tej samej wysokości za sprawdzanie rachunków.

W rubr. XII „*Zwroty pożyczek udzielonych na zasiewy*“ preliminowano jako dochód zwrot całej wypożyczonej sumy 500.000 złr., wpłynęło zaś tylko 404.995 złr., pozostało więc w zaległości 95.005 złr. Powody tych zaległości wyłuszczył Wydział krajowy obszernie w sprawozdaniu z czynności przedłożonem Wys. Sejmowi w r. 1881.

W rubr. XIII „*Dodatki do podatków*“ preliminowano w budżecie na rok 1880 kwotę 2,569.000 złr., wpłynęło zaś rzeczywiście tylko 2,523.689 złr. czyli wpłynęło *mniej* niż preliminowano o 45.311 złr. Wys. Sejm uchwalając dodatki do podatków na r. 1880 przyjął wysokość jednego centa dodatku na 69.433 złr., podług rzeczywistego zaś dochodu 1 cent dodatku czynił w r. 1880 tylko 68.208 złr. Z udzielonego Wydziałowi krajowemu przez c. k. krajową Dyrekcję skarbu zamknięcia rachunków podatków państwowych okazuje się, iż właściwa należność bieżąca za r. 1880 wynosiła 2,608.616 złr. (czyli 70.503 złr. na 1 cent). Na rachunek tej należności wpłynęło jednak tylko 2,357.795 złr. po zwrotach wypłaconych opodatkowanym 23.129 złr., pozostała więc zaległość z r. 1880 227.691 złr. Na rachunek zaś zaległości z lat ubiegłych, które podług

zamknięcia rachunków z r. 1879 wynosiły 377.603 złr., wpłynęło w r. 1880 165.894 złr., tak, że z tych zaległości pozostało jeszcze 211.709 złr., razem więc zaległości podatkowe z końcem r. 1880 wynoszą 439.400 złr. W porównaniu z r. 1879 powiększyły się one o 61.797 złr. Z ogólnej kwoty zaległości, według ustanowionych przez Wys. Sejm w tej mierze norm, umieszczono kwotę 227.691 złr. w rubryce należności czynnych z r. 1880 resztę zaś 211.709 złr. przeniesiono do osobnego wykazu zaległości z lat dawniejszych.

Przechodzimy teraz do rubryk, w których dochody rzeczywiste były większe od preliminowanych.

W rubr. IV „*Dochody z dróg krajowych*“ preliminowano: w poz. 4. „*dochody z myt na stacyach*“ kwotę 210.500 złr., wpłynęło zaś rzeczywiście 220.116 złr. czyli więcej o 9616 złr. po części z powodu większej liczby stacyj mytniczych, po części i to przeważnie z powodu pomyślnych rezultatów licytacyjnych. W poz. 7 tej samej rubryki „*datki dobrowolne na budowę dróg*“ przyniosły rzeczywiście 11.325 złr. zamiast preliminowanych 10.000 złr., ponieważ niektóre zaległości z lat dawniejszych zostały w tym roku spłacone. W sprawozdaniu o zamknięciu rachunków z r. 1879 Komisya budżetowa przedstawiła Wys. Sejmowi szczegółowy rachunek należności z tytułu dobrowolnych datków od r. 1875 po koniec r. 1879. Z tego zestawienia okazało się że z końcem r. 1879 zaległości z tego tytułu wynosiły 109.846 złr. (w której sumie figurowała droga Lwów-Stojanów z kwotą 70.000 złr.). Należność z r. 1880 wynosiła 2606 złr., należność więc cała wynosiła w r. 1880 112.452 złr., a gdy na rachunek tej należności wpłynęło w r. 1880 11.325 złr. pozostała więc zaległość z tytułu dobrowolnych datków na budowę dróg wynosiła z końcem r. 1880 101.127 złr. W porównaniu z r. 1879 zmniejszyła się ta należność o 8719 złr.

W rubr. V. „*Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych*“ wpłynęło od funduszu policji krajowej mniej o 231 złr., natomiast wpłynęło od szpitala Św. Łazarza w Krakowie 18.439 złr., który to dochód nie był w budżecie przewidziany. Różnice te oparte są na wynikach szczegółowych zamknięć rachunkowych dotyczących funduszków, o których poniżej zdajemy sprawę.

W rubr. VI. „*Zwroty zaliczek z lat ubiegłych*“ wpłynęło 37.584 złr. zamiast preliminowanej z tego tytułu kwoty 35.000. Dochody te nie mogą z góry być ściśle obliczone, zależą bowiem od większych lub mniejszych trudności w ściąganiu należności.

W rubr. VII. „*Zwroty pożyczek*“ wpłynęła od p. Wilda nieznacznie większa od preliminowanej kwota 73 złr.

W rubr. IX. „*Dochody krajowych szkół rolniczych i folwarku w Dublinach*“ preliminowano: dochód szkoły wyższej 14.505 złr., szkoły parobków 3.300 złr., a dochód z folwarku nie był wcale preliminowany. Natomiast wpłynęło: jako dochód szkoły wyższej 15.305 złr., jako dochód szkoły parobków 3.931 złr. a jako dochód z folwarku 14.198 złr. Cyfry te uzasadnione są w szczegółowych zamknięciach rachunków tych szkół i folwarku, o których poniżej zdajemy sprawę.

W rubr. XI. „*Rozmaite dochody*“ preliminowano 2.000 złr., wpłynęło zaś rzeczywiście 5.384 złr. czyli więcej niż preliminowano o 3.384 złr., ponieważ dochody te, przeważnie przypadkowe nie mogą być naprzód ściśle obliczone.

Do działu dochodów wciągnięte również zostały pożyczki zaciągnięte na pokrycie niedoborów z lat 1877, 1878 i 1879, tudzież na uposażenie funduszu budowy gmachu sejmowego, a to: od banku dla krajów koronnych kwota 600.000 złr. na $4\frac{3}{10}\%$ zwrotna w 50. półrocznych ratach i od funduszu pożyczki krajowej z r. 1873 158.263 złr. na 5% . Pożyczki te pierwotnie w budżecie niezamieszczone, zaciągnięte zostały na podstawie uchwały Wys. Sejmu z d. 20. Lipca 1880.

Jeżeli ogólną kwotę rzeczywistych wydatków	4,130.671 złr.
porównamy z ogółem rzeczywistych dochodów	4,032.351 „
przekonamy się, że przewyżka rzeczywistych wydatków nad rzeczywiste dochody,	
czyli że niedobór za r. 1880 wynosi	98.320 złr.

który dla zamknięcia rachunku pokryto chwilową pożyczką od funduszu pożyczki krajowej z r. 1873, a zwróconą bezzwłocznie na rachunek r. 1881.

Budżet na r. 1880 nietylko że nie wykazywał niedoboru, ale uchwalony został z nadwyżką dochodów w kwocie 75.468 złr. W porównaniu więc z budżetem rzeczywisty wynik z r. 1880 jest *niekorzystny* o 173.789 złr.

Komisya budżetowa zbadawszy bliżej powody i naturę tego niekorzystnego wyniku, pozwala sobie następujące poczynić uwagi:

Wydatki funduszu krajowego rozpadają się na dwie kategorie: 1.) na wydatki zależne od rozporządzeń Wydziału krajowego i 2.) na takie wydatki, które od zarządzeń Wydziału krajowego nie zależą.

Jeżeli wykazane w zamknięciu rachunków ogólne przekroczenie wydatków w kwocie 83.359 złr. rozbierzemy odnośnie do tego podziału, przekonamy się:

1. że na kategorię wydatków niezależnych od rozporządzeń Wydziału krajowego przypadają następujące przekroczenia: w rubr. IV. (koszta szczepienia) 119 złr., w rubr. V. (wydatki sanitarne) 1.112 złr., w rubr. VII. poz. 87, 87 *a. b. c.* (wydatki na zasilenie funduszu szkolnego) 63.013 złr., razem 64.244 złr.

2. że przekroczenie w rubr. VII. poz. 67 (wydatki na folwark w Dublanach) 10.799 złr. i w rubr. VII. poz. 68 (rata pożyczki ciężącej na szkole czernichowskiej) 503 złr. powstały z tego powodu, ponieważ na te wydatki nie zamieszczono w budżecie na r. 1880 żadnego kredytu. Po należytem uwzględnieniu tych kwot, wynoszących razem 75.546 złr. pozostanie *właściwe przekroczenie* w wydatkach, zależnych od zarządzeń Wydziału krajowego w kwocie 7.813 złr., przy czem zauważyć należy, że w ogólnej sumie wydatków mieszczą się jeszcze wydatki nieprzewidziane zwrotne, a mianowicie: zaliczki dane urzędnikom 8.651 złr. i wydatki poniesione w zastępstwie innych funduszy i chwilowe pokrycie ich niedoborów 14.374 złr.

Dochody wykazano mniejsze od budżetu o 90.430, jeżeli jednak uwzględnimy, że dodatki do podatków dały mniejszy dochód o 45.311 złr., i że z udzielonych gminom pożyczek na zasiewy w kwocie 500.000 złr. pozostało w zaległości 95.005 złr., w skutek tego, że niedostatek wielu gmin spowodował Wydział krajowy do powstrzymania bezwzględnie ściągania należności — które to zarządzenie Wydziału krajowego Wys. Sejm za słuszne uznał, — przekonamy się, że niedobór w dochodach, na których rezultat Wydział krajowy wpłynąć nie był w możności, wynosi 140.316 złr. Odtrąciwszy od tego powyżej wykazaną ogólną sumę dochodów mniejszych od budżetu 90.430 złr., pozostanie kwota 49.886, jako dochód większy uzyskany w rubrykach zależnych od zarządzeń Wydziału krajowego; a jeżeli od tej kwoty odejmiemy 14.199 złr. jako dochód z folwarku w Dublanach nie preliminarowany w budżecie i 7.813 złr. jako właściwe przekroczenie w wydatkach, pozostanie ogólny korzystny wynik z własnej gospodarki Wydziału krajowego 27.874 złr. nie licząc wykazanych wydatków chwilowych zwrotnych w kwocie 23.025 złr.

Jak powyżej wykazano pokrył Wydział krajowy niedobór r. 1880 w kwocie 98.320 złr. pożyczką chwilową od funduszu pożyczki krajowej z r. 1873, zwróconą bezzwłocznie na rachunek r. 1881, czyli innymi słowy: Wydział krajowy przeniósł ten niedobór na r. 1881. Komisya budżetowa uznaje, że Wydział krajowy słusznie sobie postąpił, gdyż niedobór r. 1880 ma zupełne prawie pokrycie w kwocie 95.005 złr. wykazanej jako zaległości pożyczek udzielonych gminom na zasiewy, które to zaliczki w r. 1881 całkowicie prawie do kasy krajowej wpłynęły. Po koniec Czerwca 1882 pozostałe zaległości u 21 powiatów wynoszą tylko kwotę 8.363 złr.

Jako alegat do rubr. VII. poz. 67. *a. i b.* wydatków i rubr. IX. dochodów, dołączył Wydział krajowy szczegółowe zamknięcie rachunków **Krajowych szkół rolniczych w Dublanach.**

1. *Szkoła wyższa rolnicza.* W budżecie na r. 1880. prelinowano: w rubryce wydatków zwyczajnych 23.975 złr., nadzwyczajnych 2.500 złr.. Uchwałą z d. 24. Lipca 1880. r. Wys. Sejm upoważnił Wydział krajowy do użycia sumy 6.595 złr. z funduszu na budowę laboratorium przeznaczanego, oraz otworzył mu kredyt dodatkowy w wysokości 4.500 złr. na zaspokojenie najnaglejszych preliniarzem na r. 1880. i 1881. nieobjętych potrzeb folwarku dublańskiego i szkół dublańskich. Z tej kwoty 4.500 złr. zamieszczono jako kredyt dodatkowy dla szkoły rolniczej wyższej 2.000 złr., a dla folwarku 2.500 złr. Ogółem więc suma prelinowana dla szkoły wyższej wynosiła 28.475 złr. Wydatki rzeczywiste zaś wynosiły: zwyczajne 27.573 złr., nadzwyczajne 5.434 złr., razem 33.007 złr., przekroczone więc prelinowaną kwotę o 4.532 złr.

Ważniejsze przekroczenia miały miejsce: W rubr. II. „inne płace“ o 130 złr., z powodu udzielenia remuneracyi lekarzowi zakładowemu ze względu na pomnożenie się jego czynności; w rubr. IV. „koszta administracyjne“ prelinowano w wydatkach zwyczajnych 3.205 złr., w nadzwyczajnych 50 złr., a w kredycie dodatkowym na nadzwyczajne 2.000 złr., wydano zaś rzeczywiście w wydatkach zwyczajnych 3.458 złr., w nadzwyczajnych 2.692 złr., przekroczone więc w zwyczajnych o 253 złr., a nadzwyczajnych o 642 złr.. Głównie jednak wykazane powyżej ogólne przekroczenie spowodowane zostało rozmaitymi wydatkami w budżecie nieprzewidzianymi w ogólnej kwocie 2.998 złr. Mieszczą się w tych wydatkach: zaliczki na płace nie spłacone w roku budżetowym, najem pomieszczeń dla profesorów i zwrot funduszowi budowy laboratorium wydatków pokrytych tymczasowo z tego funduszu przez galic. Towarzystwo gospodarskie w r. 1877. w kwocie 2.103 złr.

Dochody tej szkoły prelinowane w kwocie 14.505 złr., przyniosły rzeczywiście tylko 14.185 złr., były więc mniejsze od prelinowanych o 320 złr. Mniejsze dochody wykazują: rubr. III. „opłaty od uczniów“ o 595 złr., ponieważ w skutek zmiany planu naukowego, byli w zakładzie tylko uczniowie z dwóch kursów, stąd mniejsza liczba uczniów i mniej wpłynęło opłat; w rubr. V. „sprzedaż płodów“ mniej o 170 złr. Natomiast wpłynęły dochody w budżecie niewyszczególnione w kwocie 438 złr.

Jeżeli rzeczywiste wydatki w kwocie	33.007 złr.
porównamy z rzeczywistymi dochodami	14.185 „
okazuje się nadwyżka wydatków	18.822 złr.
a gdy do tego dodamy zapas gotówki z końcem r. 1880.	472 „
okaże się właściwy niedobór	19.294 złr.

pokryty z funduszu krajowego; a że na ten cel prelinowano tylko kwotę 11.970 złr., przeto wydano więcej o 7.325 złr. Zauważyć jednak należy, że z tego przekroczenia przypada kwota 2.649 złr. na kredyt dodatkowy udzielony uchwałą z d. 24. Lipca 1880. r., a 1.120 złr. wzięto z funduszu laboratorium chemicznego w Dublanach.

2. *Szkoła parobków i dozorców gospodarskich.* Na wydatki prelinowano 8.370 złr., rzeczywiście zaś wynosiły one 8.603 złr., były więc większe o 233 złr. Przekroczenie to powstało głównie z powodu poczynionych wydatków, które w budżecie przewidziane nie były, jako to: zwrot funduszowi laboratorium chemicznego, za utrzymanie szkoły parobków w r. 1877. i zaliczki w roku budżetowym nie spłacone. Jako dochód tej szkoły prelinowano 3.300 złr., rzeczywiście zaś wpłynęło 3.931 złr., były więc większe o 631 złr., głównie z powodu większych dochodów w rubr. II. „datki Rad powiatowych, Towarzystw gospodarczych i osób prywatnych“, ściągnięto bowiem zaległości z lat ubiegłych, a z powodu większej ilości uczniów wzrosła i opłata.

Ogół wydatków wynosił	8.603 złr.
„ dochodów „	3.931 „
niedobór	4.672 „

pokryty z funduszu krajowego, a gdy na ten cel prelinowaną była kwota 5.070 złr., przeto z tego tytułu wydano *mniej* niż prelinowano o 398 złr.

Jako alegat 2. do rubr. VII poz. 67. wydatków i rubr. IX. dochodów dołączył Wydział krajowy szczegółowe zamknięcie rachunków **Folwarku w Dublanach**.

W budżecie na r. 1880. nie prelimitowano na folwark w Dublanach ani wydatków ani dochodów. Z uchwalonego przez Wys. Sejm d. 24. Lipca 1880. r. kredytu dodatkowego na szkoły dublańskie i folwark dublański w kwocie 4.500 złr., policzono na folwark 2.500 złr. Wynikłość rzeczywista jest następująca: Na „gospodarstwo“ wydatki zwyczajne 6.400 złr., nadzwyczajne (drenowanie) 197 złr., na podatki 770 złr., na spłatę kapitałów dłużnych i procenta 2.705 złr., w której to sumie figuruje renta Towarzystwa gospodarskiego 1.600 złr., na koszt budowy (nadzwyczajne, uskutecznione na rachunek kredytu dodatkowego udzielonego uchwałą z d. 24. Lipca 1880. r.) 3.227 złr., ogółem wydano 13.299 złr. Dochody były następujące: zapas gotówki z początkiem r. 1880. 2.869 złr., dochód z gospodarstwa 10.720 złr., z propinacyi i młyna 260 złr., rozmaite 349 złr., ogółem 14.198 złr.

Ogół dochodów wynosił	14.198 złr.
„ wydatków „	13.299 „
							nadwyżka dochodów.	899 złr.

zwrócona funduszowi krajowemu.

Dochody z folwarku (nie wliczając zapasu kasowego z początkiem r. 1880.)	11.329 złr.
wydatki zwyczajne (nie wliczając budowy i drenowania)	9.874 „
							nadwyżka dochodów.	1.455 złr.
doliczywszy do tego wydatek na spłatę długów	2.705 „
							właściwy zysk z folwarku	4.160 złr.

Przystępujemy teraz do drugiej części naszego zadania, to jest do zdania sprawy z zamknięcia rachunków za r. 1880 **funduszków i zakładów uposażonych z funduszu krajowego**.

1. Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Wydatki. Preliminarz na r. 1880 przeznaczył dla oddziału chorych 177.368 złr., dla oddziału położnic 16.832 złr., razem 194.200 złr.; szczegółowe zaś zamknięcie rachunków obu oddziałów szpitala powszechnego we Lwowie wykazuje rzeczywiste wydatki w oddziale chorych 162.214 złr., w oddziale położnic 15.190 złr., przeto wydano rzeczywiście *mniej* niż prelimitowano w oddziale chorych 15.154 złr., w oddziale położnic 1.642 złr., razem wydano *mniej* o 16.796 złr.

Wydano bowiem *mniej* niż prelimitowano: w rubr. I „płace i emolumenta etatowe“, zamiast prelimitowanych 28.817 złr. wydano tylko 27.542 złr., więc zaoszczędzono właściwie 1.275 złr. Że zaś z tej rubryki wydano zaliczki na płace 1.425 złr., z których w roku budżetowym spłacono tylko 573 złr., przeto pozostałych 852 złr. wciągnięto do wydatków tej rubryki i z tego powodu zaoszczędzenie zmniejszyło się do kwoty 423 złr. W rubr. II „koszta utrzymania osób nieetatowych“ prelimitowano w wydatkach zwyczajnych 30.478 złr., wydano zaś tylko 28.692 złr. czyli wydano *mniej* o 1.786 złr. Główne zaoszczędzenie w tej rubryce miało miejsce w poz. 22 „służba z wiktem i ubiorem“, na którą prelimitowano 19.848 złr. a wydano tylko 18.168 złr., więc *mniej* o 1.680 złr. z powodu, że przyjęcie służby ograniczono do najkonieczniejszej potrzeby, i że niektórym ze służby płacono niższe wynagrodzenie niż na ten cel prelimitowano. Rubr. III i IV nieznaczne tylko wykazują zaoszczędzenia. W rubr. V „odprawy i kwartały pośmiertne“ wydano *mniej* o 280 złr., w rubr. VI „remuneracye i zapomogi“ wydano *mniej* o 148 złr. Największe zaoszczędzenie w dziale wydatków wykazuje rubr. VII „koszta gospodarcze“, na te koszta prelimitowano wydatków zwyczajnych 84.647 złr., nadzwyczajnych 7.850 złr., wydano zaś rzeczywiście tylko na wydatki zwyczajne 70.710 złr., na nadzwyczajne 5.895 złr., wydano więc *mniej* w wydatkach zwyczaj-

nych 13.937 złr., w nadzwyczajnych 1.955 złr., ogółem zaoszczędzenie w tej rubryce wynosi 15.892 złr. Zaoszczędzenie to rozpada się na pojedyncze pozycje tej rubryki w sposób następujący: w poz. 39 „wyżywienie chorych“ lit. a. „zwykła strawa“ zamiast preliminowanych 45.000 złr. wydano tylko 37.409 złr., w r. 1877 było w obu oddziałach dni leczenia 181.775, koszt strawy i dodatków 53.047 złr., w r. 1878 dni leczenia 195.521, koszt strawy 42.312 złr., w r. 1879 dni leczenia 211.258, koszt 38.398 złr. Na jeden dzień leczenia wynosił koszt strawy w r. 1877 — 29·18, w r. 1878 21·64, w r. 1879 — 18·18. W r. 1880 było dni leczenia 197.579, a że koszt strawy wynosił 37.409 złr., więc na dzień leczenia przypada 18·93. W tej samej pozycji lit. e. „płaca i wikt służby kuchennej“ wydano mniej o 722 złr. lit. f. „drzewo na kuchnię“ zaoszczędzono 842 złr., lit. i. „pieczywo dla chorych“ wydano mniej o 74 złr., (koszt pieczywa na jeden dzień leczenia wynosił w r. 1877 — 4·22, w r. 1878 — 3·34, w r. 1879 — 3·14, w r. 1880 — 3·35); w poz. 39 lit. j. „wino“ wydano mniej o 761 złr.; w pozycji 46 „drzewo opałowe“ wydano 3.532 zamiast preliminowanych 5.800 złr. czyli mniej o 2.268 złr., a w poz. 47 „oświetlenie“ zamiast preliminowanych 3.650 wydano tylko 2.392 złr., zaoszczędzono więc 1.258 złr. Wydatków nadzwyczajnych preliminowano w tej rubryce. w poz. 42 „sprzęty“ 1.600 złr., wydano tylko 623 złr., a w poz. 43 „bielizna“ preliminowano 6.250 złr., wydano zaś tylko 5.272 złr. W rubr. VIII „koszta sanitarne“ wydano 11.158 złr. zamiast preliminowanych 13.360, zaoszczędzono więc 2.202 złr., zauważyć jednakże przytem należy, że należytość za leki z III i IV kwartału 1880 r. w kwocie 779 złr. wypłaconą została dopiero w r. 1881. W rubr. IX „potrzeby kancelaryjne“ wydano mniej o 135 złr., w rubr. X „potrzeby kapliczne“ mniej o 65 złr., w rubr. XI „utrzymanie budynków“ mniej o 329 złr., w rubr. XII „najem pomieszkania“ mniej o 146 złr., w rubr. XVII „rozmaite“ mniej o 256 złr. Natomiast wydano więcej niż preliminowano: w rubr. XIII „koszta utrzymania dzieci w szpitalu św. Zofii“, zamiast bowiem preliminowanych 6.800 złr. wydano rzeczywiście 11.580 złr. Przekroczenie to tłumaczy się tą okolicznością, że przy układaniu preliminarza przyjęto za podstawę 11.720 dni leczenia, podczas gdy w roku budżetowym 1880 zapłacono za 15.955 dni leczenia z roku bieżącego, nadto za dni 1.425 z r. 1879; oprócz tego udzielono komitetowi szpitalika zaliczkę zwrotną w ośmiu kwartalnych ratach w kwocie 2.000 złr., z której spłacono w r. 1880 tylko 500 złr. resztujące zaś 1.500 złr. zostały wliczone do wydatków r. 1880. Właściwe więc przekroczenie w tej rubr. wynosi 3.280 złr. W rubr. XV „zapomogi dla położnic“ wydano więcej niż preliminowano o 166 złr. ponieważ większa liczba położnic z dziećmi opuściła zakład.

Dochody. W budżecie na r. 1880, dochody obu oddziałów (nie licząc dotacji z funduszu krajowego) preliminowano na 149.254 złr., rzeczywiste zaś dochody wynosiły 155.234 złr., były więc *większe* od preliminowanych o 5.980 złr. Dochody większe niż preliminowano wykazują: rubr. III poz. 6. „zwroty kosztów leczenia od funduszu krajowego“ zamiast preliminowanych 100.000 złr. przyniosły rzeczywiście 108.017 złr., w rubr. IV „rozmaite“ preliminowano ze sprzedaży sprzętów 204 złr. dochód zaś rzeczywisty wynosił 541 złr., a ze zwrotu zaliczek z lat ubiegłych wpłynęło 1.944 złr., który to dochód w budżecie nie był przewidziany; rozmaite drobne zwroty wynosiły 119 złr., także w budżecie nieprzewidziane. Wszystkie te nadwyżki dochodów wynoszą razem 10.417 złr. Natomiast wykazują dochody mniejsze od preliminowanych: rubr. I. „zapisy i legaty“ zamiast preliminowanych 8.900 złr. tylko 7.382 złr., rubr. II „dodatki od c. k. Skarbu 1.140 złr. zamiast preliminowanych 1.590, z kasy miejskiej 21.995 złr. zamiast preliminowanych 22.800 złr., rubr. III „zwrot kosztów leczenia od płacących za siebie“ 8.354 złr. zamiast preliminowanych 9.300 złr., od funduszy obcokrajowych 5.681 zamiast preliminowanych 6.400 złr. Wszystkie te pozycje razem czynią ubytek w dochodach w kwocie 4.437 złr.

Rzeczywiste wydatki tego funduszu wynosiły 177.404 złr.

„	dochody	„	„	„	155.234	„
	okazuje się	<i>niedobór</i>	w kwocie		22.170	złr.

pokryty z funduszu krajowego, a gdy na ten cel w budżecie na r. 1880 preliminowano kwotę

44.946 zlr., przeto wydano z tego tytułu mniej niż prelininowano o 22.776 zlr. jak to było wykazane w rubr. XI, poz. 121 wydatków funduszu krajowego. Zauważyć jednak należy, że z tytułu zwrotu kosztów leczenia fundusz szpitala pobrał od funduszu krajowego o 8.017 zlr. więcej niż na ten cel prelininowano, w skutek czego właściwe zaoszczędzenie wynosi tylko 14.759 zlr.

2. Krajowy zakład dla obłąkanych w Kulparkowie.

Wydatki. Budżet na r. 1880 prelininował dla tego zakładu w dziale wydatków zwyczajnych 147.944 zlr., w dziale wydatków nadzwyczajnych 32.500 zlr. Szczegółowe zamknięcie rachunków tego zakładu wykazuje rzeczywiste wydatki zwyczajne w kwocie 143.516 zlr., nadzwyczajne 36.235 zlr. Okazuje się z tego, że zwyczajne wydatki były *mniejsze* od prelininowanych o 4.428, nadzwyczajne zaś wydatki były *większe* od prelininowanych o 3.734 zlr. Z porównania tych dwóch kwot okazuje się ogólne zaoszczędzenie 693 zlr.

Wydatki *mniejsze* od prelininowanych wykazują: Rubr. II „koszta utrzymania osób nieetatowych“ prelininowano 31.144 zlr., wydano zaś tylko 28 109 zlr., czyli mniej o 3.035 zlr. Największe zaoszczędzenie w tej rubryce miało miejsce w poz. 19 „służba oddziałowa — płaca i wikt“, na te koszta prelininowaną była kwota 19.204 zlr., a wydano tylko 16.482 zlr., czyli mniej o 2.722 zlr. z powodu zmniejszenia porcyi wiktu III klasy i zmniejszenia ilości służby. Reszta oszczędności tej rozpada się na poz. 14—20, w których małe stosunkowo zaoszczędzono kwoty. Rubr. VI i VII nieznaczne również wykazują zaoszczędzenia.

Największe zaoszczędzenie w dziale wydatków wykazuje rubr. VIII „koszta gospodarcze“, na wydatki zwyczajne tej rubryki prelininowano 85.448 zlr., wydano rzeczywiście tylko 80.691 zlr., więc mniej o 4.758 zlr. Zaoszczędzenie to rozpada się na pojedyncze pozycje tej rubryki w sposób następujący: poz 31 „wyżywienie“ lit. a) „zwykła strawa i dodatki“ wydano 40.565 zlr. zamiast prelininowanych 45.000 zlr. z powodu zmniejszonej ilości dni leczenia. W r. 1877 było dni leczenia 159.105, wydano na zwykłą strawę i dodatki 60.325 zlr., w roku 1878 dni leczenia 163.664, wydatki na strawę 52.272 zlr., w r. 1879 dni leczenia 169.085, wydatki na strawę 40.068 zlr. Na jeden dzień leczenia wynosił koszt strawy w r. 1877: 37·90, w r. 1878: 31·93, w r. 1879: 23·80; zaś w r. 1880 było dni leczenia 157.201, a że koszt strawy wynosił 40.565 zlr., więc na jeden dzień leczenia wypada 25·80. Był więc ten koszt mniejszy niż w latach 1877 i 1878, ale większy niż w r. 1879 o 2·00. W poz. 31 lit. c) „wino dla chorych“ zaoszczędzono 331 zlr., w poz. 32 „służba kuchenna i magazynowa“ zamiast prelininowanych 3.890 zlr. wydano tylko 2.538 zlr., w poz. 33 lit. c) „utrzymanie 5 sióstr miłosierdzia“ zaoszczędzono 114 zlr., w poz. 37 „słoma“ wydano mniej o 105 zlr., w poz. 38 „drzewo opałowe i węgiel kamienny“ prelininowano 9.500 zlr., wydano tylko 7.934 zlr., więc wydano mniej o 1.566 zlr. Zaoszczędzenie to jednak jest iluzoryczne, a to z następujących powodów: Na drzewo do kuchni i do pralni prelininowano 3.566 zlr., drzewo i węgiel na opał 9.500, razem więc prelininowano na opał 13.066 zlr., wydano zaś rzeczywiście na kuchnię 3.645 zlr., na pralnię 2.131 zlr., drzewo i węgiel na opał 7.934 zlr., razem więc spożrebowano opału w całym zakładzie za 13.710 zlr., czyli więcej niż prelininowano o 644 zlr., a gdy w r. 1879 cały opał w zakładzie kosztował 13.245 zlr., więc wydano w r. 1880 więcej niż w r. 1879 o 465 zlr. W poz. 39 „oświetlenie“ zamiast prelininowanych 3.500 zlr., wydano tylko 2.319 zlr. Wszystkie zaoszczędzenia w tej rubryce wynoszą 9.261 zlr. Natomiast wydano w tej rubryce więcej niż prelininowano: oprócz wyszczególnionych już powyżej poz. 33 „drzewo na kuchnię“ i poz. 36 „pralnia“, jeszcze w poz. 31 lit. b) „pieczywo“, na które wydano więcej niż prelininowano o 1.202 zlr., koszt pieczywa na 1 dzień leczenia wynosił w r. 1877 cent. 6·03, w r. 1878 cent. 5·17, w r. 1879 cent. 4·90, zaś w r. 1880 cent. 6·04. To znaczne podrożenie kosztu pieczywa tłómaczy się tem, że w Lutym r. 1880 z powodu zerwania kontraktu przez ówczes-

snego liweranta Kalnickiego, Wydział krajowy musiał zapewnić sobie dostawę pieczywa po droższych nieco cenach, że we Wrześniu tegoż roku zaczęto wypiekać chleb we własnej piekarni i wszelkie koszty adoptacji i przerobienia pieców i inne z tem połączone wydatki zarachowano w tej pozycji; przekroczono również w poz. 33 lit. b) „naczynia kuchenne“ o 116 złr., nakoniec w poz. 41 „utrzymanie 2 par koni“, na które preliminowano 1.250 złr., a wydano rzeczywiście 1.698 złr. z powodu droższej ceny owsa i wynajmowania koni w miejsce chorych koni zakładowych. —

W rubr. IX „koszta sanitarne“, zamiast preliminowanych 3.370 złr. wydano tylko 2.212 złr., więc o 1.158 mniej niż preliminowano. Wszystkie te zaoszczędzenia wynoszą razem 9.018 złr.

Wydano natomiast więcej niż preliminowano:

W rubr. I „płace i emolumenta etatowe“ o 921 złr., z powodu że wikt dla lekarzy, kapelanów, oficyałów i służby etatowej kosztował więcej niż preliminowano o 568 złr., jak również z powodu, że z udzielonych zaliczek na płace pozostało niespłaconych 281 złr.

W rubr. IV „pensye i emerytury“ przybyła pensya dla wdowy po dozorcey Mauth po 5 złr. miesięcznie za 9 miesięcy. W rubr. X „koszta kancelaryjne“ przekroczono preliminowaną kwotę o 360 złr. z powodu koniecznej potrzeby, w rubr. XI „koszta kapliczne“ wydano więcej nieznaczną kwotę 22 złr., w rubr. XII „koszta utrzymania budynków i dróg“ przekroczono preliminowaną kwotę o 1.266 złr., głównie z powodu znaczniejszych robót konserwacyjnych i reparacyj, jak nie-mniej z przyczyny wydatków jednorazowych spowodowanych zarządzoną dyslokacją w zakładzie. Nakoniec w rubr. XVI „rozmaite“ wydano w poz. 63 „przypadkowe“ 3.581 złr. zamiast preliminowanych 1.000 złr. Między temi przypadkowymi wydatkami figurują jako wydatki jednorazowe nadzwyczajne 1.255 złr. na urządzenie suszni, 448 na urządzenie rezerwoaru i 374 na urządzenie maszyny parowej. Wszystkie powyżej wykazane przekroczenia wynoszą razem 4.590 złr.

W wydatkach nadzwyczajnych wydano więcej: w rubr. VIII poz. 34 na sprawienie sprzętów o 605 złr., z powodu zakupu narzędzi i naczyń warsztatowych, w tej samej rubryce poz. 40 „utrzymanie ogrodu“ przekroczono preliminowaną kwotę o 297 złr., z powodu poczynienia znaczniejszych nakładów, przez co uzyskano znaczniejsze dochody; w rubr. XIII „koszta utrzymania chorych na umyśle w Żółkwi i Przemyślu“ preliminowano 26.000 złr. wydano rzeczywiście 28.906 złr., przekroczono więc o 2.906 złr.

Dochody własne zakładu preliminowane w kwocie 36.194 złr., przyniosły rzeczywiście 38.028 złr., były więc *większe* od preliminowanych o 1.834 złr. Rubr. I „dodatki“ wykazuje mniejsze dochody od budżetu o 180 złr., rubr. II „zwroty kosztów leczenia“ mniej o 156 złr. Natomiast wykazują dochody większe od preliminowanych: rubr. III „dochody z dóbr“ w poz. 6. „dochód z ogrodu“ preliminowano 875 złr., przyniósł rzeczywiście 1.139 złr. Nadwyżka ta służy na pokrycie przekroczenia w poz. 40 wydatków na utrzymanie ogrodu. W rubr. IV „rozmaite“ preliminowano 200 złr., dochód rzeczywisty wynosi 928 złr. z powodu, że w takowym mieszczą się zwroty zaległych należności od gmin za przewóz obłąkanych ze szpitala do Kulparkowa, jak również i z tego powodu, że na rubrykę tę zaliczono część zarobku chorych przypadającą według statutu na fundusz zakładu. Oprócz tego wpłynęła kwota 1.176 złr. jako rozmaite dochody w budżecie nieprzewidziane, jakoto: dodatek od kasy miejskiej na drogę dojazdową do Kulparkowa, zwrot zaliczek z lat ubiegłych, zwrot od różnych stron za pobierany wikt w latach ubiegłych i inne.

Rzeczywiste wydatki zakładu wynosiły	179.751 złr.
„ dochody „ „	38.028 „
<i>niedobór</i> wynosi	141.723 złr.

który pokryty został z funduszu krajowego, a gdy na ten cel preliminowano w rubr. XI poz. 122 wydatków funduszu krajowego kwotę 144.250 złr., przeto wydano z tego tytułu *mniej* niż preliminowano o 2.527 złr.

3. Fundusz podrzutek w Lwowie.

Wydatki tego funduszu preliminowane były na r. 1880 w kwocie 5.425 złr. a wynosiły rzeczywiście tylko 5.247 złr. były więc *mniej* od preliminowanych o 178 złr. Zauważyć przytem należy, że zaległości bierne, które wynosiły z końcem r. 1879 — 1.166 zmniejszyły się z końcem r. 1880 do kwoty 926 złr. Dochodów własnych fundusz ten niema żadnych, i dla tego wszystkie wydatki w kwocie 5.247 złr. pokryte być musiały z funduszu krajowego; a gdy na ten cel preliminowaną była kwota 5.425 złr., więc wydano z tego tytułu *mniej* niż preliminowano o 178 złr.

4. Krajowy szpital Św. Łazarza w Krakowie.

W budżecie na r. 1880 preliminowano na wydatki wszystkich czterech oddziałów tego szpitala ogólną kwotę 144.804 złr., rzeczywiste zaś wydatki wynosiły 146.653 złr., były więc *większe* od preliminowanych o 1.849 złr.

Przekroczenie kwot preliminowanych miało miejsce:

W rubr. IX. „koszta sanitarne“, zamiast preliminowanych 6.688 złr. wydano 7.616 złr., przekroczone więc o 928 złr., z powodu wzmagających się corocznie wymogów sanitarnych; w rubr. X. „druki i litografie“ przekroczone preliminowaną kwotę o 408 złr., ponieważ okazała się potrzeba zarządzenia nakładu wyczerpanych druków manipulacyjnych tudzież druku nowej instrukcyi dla szpitala; w rubr. XII. „utrzymanie budynków“ preliminowano w poz. 51. „konserwacya i reparacye budynków szpitalnych“ 1.650 złr., wydano zaś 5.702 złr. czyli więcej o 4.052 złr. Zarząd szpitala tłumaczy to przekroczenie tem, że okazała się potrzeba wykonania robót preliminarzem nie przewidzianych, między innymi także „naprawy stajen folwarcznych w Prądniku Czerwonym“. Budżet na r. 1879 preliminował w tej samej pozycyi 3.200 złr., wydano zaś 5.645 złr. czyli o 2.445 więcej. Wtedy usprawiedliwił zarząd szpitala to przekroczenie koniecznością reparacyi stajen folwarku „Prądnik Czerwony“ kosztem 2.000 złr. Ponieważ naprawa tych stajen folwarcznych w Prądniku Czerwonym figuruje w dwóch po sobie następujących latach jako powód przekroczenia preliminowanej na „konserwacye i reparacye budynków szpitalnych“ kwoty, przeto Komisya budżetowa zażądała bliższych wyjaśnień i szczegółowego rachunku. Z udzielonych Komisji aktów okazuje się, że Wydział krajowy reskryptem z d. 3. Sierpnia 1877 l. 9.779 i z d. 5. Marca 1878 l. 9.257 zezwolił, aby dzierżawca Prądnika Czerwonego przeprowadził planami i kosztorysami określone odrestaurowanie stajni i stodoły w Prądniku Czerwonym, a po wykonaniu tych robót, kwota 4.287 złr. 48 ct. potrąconą mu zostanie w 4 ratach rocznych dzierżawnych. Odrestaurowanie to dokończonem zostało w r. 1880, a Wydział krajowy mając sobie przedstawione sprawozdanie komisji kolaudacyjnej przyznał dzierżawcy oprócz powyższej kwoty jeszcze 731 złr. 12 ct. za roboty nadkosztorysowe, razem więc 5.018 złr. 60 ct. W r. 1879 strącono z czynszu dzierżawnego na rachunek tej kwoty 2.000 złr., w r. 1880 — 1.000 złr., reszta potrąconą została w dwóch późniejszych ratach. Po tem wyjaśnieniu Komisya budżetowa uznaje przekroczenie w rubr. XII. poz. 51. za dostatecznie umotywowane.

W rubr. XVI. „wydatki z prawa patronatu“ przekroczone budżet o 320 złr., ponieważ na restauracyę kościoła w Iglomii wydano w tym roku 450 złr., w rubr. XX. „zapomogi dla położnic“ wydano więcej niż preliminowano o 254 złr. z powodu większej ilości chorych położnic podających się praktyce klinicznej, nakoniec w rubr. XXI. „rozmaite“ wydano 840 złr. zamiast preliminowanych 400 złr., z powodu wypłacenia znaczniejszych kosztów sądowych dla ściągnięcia kapitału z zapisu ś. p. Olechowskiego. Wszystkie te przekroczenia wynoszą razem kwotę 6.123 złr.

Natomiast wydano mniej niż preliminowano:

W rubr. II. „koszta utrzymania osób nieetatowych“ wydano 20.473 złr. zamiast preliminowanych 21.816 złr. czyli mniej o 1.343 złr., a to tak z powodu korzystniejszych cen artyku-

łów żywności i wydalenia zbytecznej służby na oddziałach I., II. i III., jak niemniej z powodu, że dyurnistom płacono niższe wynagrodzenie dzienne.

W rubr. VIII. „koszta gospodarcze“ preliminowano wydatków zwyczajnych 73.046 złr., nadzwyczajnych 5.970 złr., wydano zaś rzeczywiście na wydatki zwyczajne 71.818 złr., nadzwyczajne 5.549 złr., wydano więc mniej na wydatki zwyczajne 1.228 złr., na nadzwyczajne 421 złr.

Z pojedynczych pozycji, w których oszczędności dały się osiągnąć, wymienić należy: poz. 29. a) „zwykła strawa dla chorych i dodatki“, na którą zamiast preliminowanych 31.550 złr., wydano tylko 28.912 złr. Zaoszczędzenie w tej pozycji kwoty 2.638 złr. umożliwione zostało, tak z powodu mniejszej ilości dni żywienia jak i z powodu obniżenia cen surowych artykułów żywności w skutek nowo zawartego kontraktu z przedsiębiorcą. W r. 1877 było dni leczenia 158.142, wydano na strawę 37.312 złr., w r. 1878 dni leczenia 178.279, koszt strawy 44.295 złr., w r. 1879 dni leczenia 153.396, koszt strawy 36.138 złr. Z tego wypada koszt strawy na jeden dzień leczenia w r. 1877 na 23.50, w r. 1878 na 24.90, w r. 1879 na 23.56. W r. 1880 było dni leczenia 149.941, a że koszt strawy wynosił 28.912 złr., więc na jeden dzień leczenia przypada 19.30 ct. Dalsze zaoszczędzenia w tej rubryce miały miejsce w poz. 29. h.) „pieczywo“ na 642 złr., koszt pieczywa na jeden dzień leczenia wynosił w r. 1878 4.00, w r. 1879 3.77, w r. 1880 3.53, w poz. 29. o.) „wino dla chorych“ zaoszczędzono 925 złr., w poz. 37. f.) „wikt dla praczek“ 401 złr. Natomiast wydano w tej rubryce więcej niż preliminowano: w poz. 30. „koszta utrzymania dzieci w szpitalu Św. Ludwika“ o 243 złr., w poz. 32. „opał sal, łazienek i innych ubikacyj“ o 632 złr., w poz. 33. „oświetlenie“ o 1.261 złr., z powodu oświetlenia gazem nowo wybudowanych pawilonów, tudzież budynku gospodarczego, w poz. 37. „utrzymanie pralni“ o 976 złr. i w poz. 40. „rozmaite“ o 514 złr.

W rubr. XI. „koszta kapliczne“ zaoszczędzono 150 złr., w rubr. XV. „podatki i daniny“ wydano mniej o 118 złr. i w rubr. XVIII. „koszta utrzymania podrzuteków“ wydano 3.212 złr. zamiast preliminowanych 4.200 złr.

Dochody własne szpitala Św. Łazarza preliminowane w kwocie 113.785 złr., przyniosły rzeczywiście 156.174 złr., więc były *większe* od preliminowanych o 42.389 złr., głównie z tego powodu, że dochód ze zwrotu kosztów leczenia od obcokrajowych i samopłacących był większy o 1.377, a dochód ze zwrotu kosztów leczenia z funduszu krajowego był większy od preliminowanego o 41.163 złr.

Nie mogło ująć uwagi Komisji budżetowej, że szpital krakowski stosunkowo do ilości dni leczenia daleko więcej pobiera rok rocznie jako zwrot kosztów leczenia tak od funduszu krajowego jak i od samopłacących i obcych krajów, niż szpital powszechny lwowski. W ostatnich 3 latach stosunek był następujący:

1878

Szpital	Ilość dni leczenia	Zwrot kosztów leczenia			
		od funduszu krajowego	na 1 dzień	od samopłacących i obcokraj.	na 1 dzień
we Lwowie	195.521	115.253	0.59	15.715	0.080
w Krakowie	178.279	114.545	0.64	12.042	0.067

1879

we Lwowie	211.258	83.740	0.40	14.663	0.069
w Krakowie	153.396	156.774	1.02	13.140	0.085

1880

Szpital	Ilość dni leczenia	Zwrot kosztów leczenia			
		od funduszu krajowego	na 1 dzień	od samopłacących i obcokraj.	na 1 dzień
we Lwowie	197.579	108.017	0.55	14.035	0.071
w Krakowie	149.941	129.163	0.86	12.876	0.086

Bliższe badanie tej sprawy doprowadziło do następującego rezultatu:

1. Co do zwrotu kosztów leczenia ubogich chorych z funduszu krajowego, to przyczyna powyżej wykazanej dysproporcji leży w tem, że szpital krakowski pobiera od funduszu krajowego zwrot kosztów leczenia ubogich chorych przynależnych do Krakowa, podczas gdy szpital lwowski nie pobiera zwrotu kosztów leczenia ubogich chorych przynależnych do gminy miasta Lwowa. Za tych chorych bowiem płaci fundusz szpitalny, do którego na mocy zawartej z gminą miasta Lwowa ugody z r. 1874. do l. 15.156 i z r. 1875. do l. 9.491 wpływają taksy od legatów i zapisów i $\frac{1}{6}$ dochodu kopytkowego, które to dochody w latach 1878, 1879 i 1880 przyniosły 90.556 zhr. czyli przeciętnie 30.185 zhr. rocznie. Dni leczenia ubogich chorych przynależnych do Lwowa było w szpitalu lwowskim w latach 1878, 1879 i 1880 razem 147.066, czyli przeciętnie 49.000 rocznie. Jeżeli te dni leczenia uwzględnimy, to wykazany powyżej stosunek zwrotu kosztów do ilości dni leczenia zmieni się na korzyść szpitala lwowskiego o 0.24.

2. Co się tyczy zwrotu kosztów leczenia w ogóle, to przyczyna dysproporcji leży w tem, że taksa w szpitalu krakowskim wynosi 98 ct. dziennie, zaś w szpitalu lwowskim tylko 90 ct. Takse tę zniżył Wydział krajowy w r. 1882. dla szpitala lwowskiego na 84 ct.

Jeżeli rzeczywiste dochody szpitala krakowskiego w kwocie	156.174 zhr.
porównamy z rzeczywistym wydatkiem	146.653 „
okaże się <i>nadwyżka dochodów</i>	9.521 zhr.

która powinna była wpłynąć do funduszu krajowego.

Że zaś oddziały chorych i syfilitycznych wykazały właściwą przewyżkę dochodów w kwocie 18.439, przeto taka suma została zwrócona funduszowi krajowemu jak to wykazuje rubr. V. dochodów funduszu krajowego. Niedobór oddziału położnic w kwocie 8.842 i oddziału obłąkanych w kwocie 76 zhr., razem 8.918 zhr. zostały pokryte z rubr. XI. poz. 124 wydatków funduszu krajowego, a że w tej pozycji preliminowaną była kwota 31.019 zhr., więc wydano z tego tytułu *mniej* niż preliminowano o 22.101 zhr.

5. Fundusz policyi krajowej.

Dochody tego funduszu preliminowano na r. 1880. w kwocie 7.486 zhr., rzeczywiście zaś przyniosły tylko 6.638 zhr., głównie z powodu zmniejszonych dochodów z lokacyi kapitałów, stosownie do ogólnie obniżonej stopy procentowej. Na wydatki tego funduszu preliminowano kwotę 617 zhr., a nie wydano nic z powodu, że żadne nie zdarzyły się potrzeby. Cały dochód w kwocie 6.638 zhr. przelany został do funduszu krajowego, a gdy w preliminarzu na r. 1880. wstawiono do rubr. V. dochodów funduszu krajowego z tego tytułu kwotę 6.869 zhr., przeto wpłynęło *mniej* niż preliminowano o 231 zhr.

6. Fundusz szkolny krajowy.

Preliminarz na r. 1880. przeznaczył dla tego funduszu w dziale wydatków zwyczajnych 342.081 złr., w dziale wydatków nadzwyczajnych 8.470 złr., razem więc 350.551 złr. Uchwałą z d. 14. Lipca 1880. r. Wys. Sejm przeznaczył jako kredyt dodatkowy: na zasiłki dla funduszy szkolnych okręgowych 16.912 złr., na dodatki pięcioletnie dla nauczycieli 7.735 złr., razem w dziale wydatków zwyczajnych kredyt dodatkowy wynosił 24.647 złr. Nadto uwzględniając corocznie powtarzające się przekroczenia kredytu preliminowanego dla funduszu szkolnego, z powodu, że Rada szkolna krajowa udzielała Radom szkolnym okręgowym zaliczek zwrotnych, nie mając na to wyznaczonej kwoty, Wys. Sejm uchwałą z dnia 14. Lipca 1880. r. zezwolił na kredyt dodatkowy w ilości 50.000 złr. na zaliczki zwrotne dla funduszy szkolnych okręgowych. Ogółem więc Rada szkolna krajowa miała do dyspozycji od Wys. Sejmu: w dziale wydatków zwyczajnych 366.728 złr., w dziale wydatków nadzwyczajnych 58.470 złr. Że zaś zamknięcie rachunków funduszu szkolnego wykazuje rzeczywiste wydatki zwyczajne w kwocie 405.745 złr., nadzwyczajne 82.466 złr., przeto *przekroczono* preliminarz w wydatkach zwyczajnych o 39.017 złr., w nadzwyczajnych o 23.996 złr., razem przekroczenie wynosi 63.013 złr.

Wydano więcej niż preliminowano:

W rubr. I. „Zasiłek dla funduszy szkolnych okręgowych“ kwota preliminowana wraz z kredytem dodatkowym wynosiła 249.388 złr., wydano zaś rzeczywiście 260.690 złr., to jest wydano więcej o 11.302 złr. Od tej kwoty należy jednak potrącić kwotę 2.647 złr., nadebraną samowładnie przez urząd podatkowy w Krakowie, a do zwrotu z funduszu okręgowego przypisaną, i 5.972 złr. nadebrane i do zwrotu Radom szkolnym przypisane zasiłki. Pozostałe przekroczenie 2.683 złr. tłumaczy Rada szkolna niezbędną potrzebą zaasygnowania zasiłków dla szkół nowoorganizowanych, które przy sporządzeniu preliminarza nie zostały uwzględnione. Z tej rubryki także wydano 71.300 złr. na zaliczki zwrotne, udzielone funduszom szkolnym okręgowym, a gdy na ten cel, jak powyżej wyłuszczone, Wys. Sejm zezwolił na kredyt dodatkowy w kwocie 50.000 złr., przeto przekroczono dozwoloną kwotę o 21.300 złr. Rada szkolna tłumaczy to przekroczenie tą okolicznością, że dawniej Wys. Sejm na te zaliczki osobnego kredytu nie udzielał, a Rada szkolna udzielała tych zaliczek zwrotnych w miarę potrzeby z rubr. I. Dopiero w r. 1880. Wys. Sejm po raz pierwszy oddzielną na te zaliczki przeznaczył kwotę. Gdy zaś uchwała ta zapadła 14. Lipca 1880. r., więc doszła ona do wiadomości Rady szkolnej krajowej dopiero wtenczas, gdy zaliczki już były wyasygnowane i to w wysokości, która przewyższała preliminowaną kwotę o wykazaną powyżej sumę 21.300 złr.

W rubr. II. na „Substytucye“ preliminowaną była kwota 40.000 złr., wydano rzeczywiście 59.528 złr., przekroczono więc o 19.528 złr. z powodu niezbędnej potrzeby otwierania klas równorzędnych i ustanawiania dla tychże zastępców nauczycieli.

W rubr. VIII na „Dodatki pięcioletnie dla nauczycieli“ preliminował budżet na r. 1880 kwotę 16.000 złr. Uchwałą z d. 14 Lipca 1880 zezwolił Wys. Sejm na ten cel na kredyt dodatkowy 7.735 złr., razem więc preliminowaną była kwota 23.735 złr. Wydatek rzeczywisty zaś wynosi 28.662 złr., był więc większy o 4.927 złr., z powodu zaasygnowania dodatków pięcioletnich wielkiej liczbie nauczycieli na etat przeniesionych, których przedetatowy czas służby do kwinkwieniów wliczono.

W rubr. X „Na emeryturę dla nauczycieli, którzy utracą posadę w skutek reorganizacji szkół“ preliminowano 5000 złr., wydano zaś 7900 złr., więc przekroczono o 2900 złr., w skutek przeprowadzenia reorganizacji większej ilości szkół.

W rubr. XIII „Rozmaite wydatki“, wydano kwotę 6043 złr., jako mylnie zarachowane wydatki i zwroty mylnie pobranych dochodów, który to wydatek w preliminarzu nie był przewidziany. Wydatek ten po części znajduje pokrycie w odpowiedniej rubryce dochodów (rubr. VII poz. 21, c, 3477 złr.), po części zarządzo zwrot od odnośnych urzędów podatkowych.

W rubr. XIV „Na zasiłki i zaliczki gminom na budynki szkolne“, nie wyznaczył Wys. Sejm na r. 1880 żadnej kwoty, wydano zaś 200 złr., ponieważ d. 4 Listopada 1879 Rada szkolna zaasygnowała dla gminy Zazdrość 300 złr., z której kwoty wydano jednak na rachunek r. 1879 tylko 100 złr., resztę zaś 200 złr. wypłacono dopiero w drugiej połowie r. 1880, przeto do rachunku tegoż roku przeniesioną być musiała.

Natomiast wydano *mniej* niż preliminowano :

W rubr. III „Zasiłki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacje“ zamiast preliminowanych dla szkoły utrzymywanej przez klasztor PP. Benedyktynek obrz. orm. 2000 złr., wydano tylko 1530 złr. z powodu, że zasiłek stosuje się do liczby członków i zmienności własnych dochodów zakładu.

W rubr. XI „Dary z łaski“ wydano jednorazowych darów o 850 złr. mniej niż preliminowano z powodu zmienności tych wydatków. Natomiast wciągnięto do rubryki stałych darów z łaski 4 wdowy z wypłaconą a w budżecie nieprzewidzianą kwotą 319 złr. w zastępstwie gmin, którym przypisano do zwrotu.

W rubr. XII „Potrzeby szkół ogólnej natury“ preliminowano 1500 złr. wydano zaś tylko 237 złr., zaoszczędzono więc 1263 złr., również nie wydano kwoty 1000 złr. preliminowanej w tej rubryce na napisanie i wydanie książki szkolnej do nauki niedzielnej.

Inne rubryki w dziale wydatków nieznaczące tylko wykazują zboczenia od sum preliminowanych.

Dochody własne funduszu szkolnego preliminowane na r. 1880 w kwocie 134.922 złr., przyniosły rzeczywiście tylko 133.282 złr., były więc mniejsze o 1640 złr. Główne zboczenia od budżetu są w tym dziale następujące: W rubr. I „Odsetki od kapitałów“ przyniosły o 702 złr. więcej niż preliminowano, z powodu ściągnięcia w tym roku znaczniejszej kwoty zaległych a wątpliwych odsetków. W rubr. VII „Rozmaite dochody“ przyniosły w poz. 21, b, zwroty pensyj i emerytur 451 złr. i lit. c, mylne pobory i zwroty mylnych wydatków 3477 złr., które to dwie kwoty nie były w budżecie przewidziane. Kwota pobrana 3477 złr. służy na częściowe pokrycie wydatku w rubr. XIII poz. 40 wydatków funduszu szkolnego. Natomiast w rubr. III „Dodatki od c. k. Skarbu“ była preliminowana kwota 490 złr., która nie wpłynęła wcale, ponieważ c. k. Skarb salin, pomimo kilkakrotnych urgensów nie uścił tej należności. W rubr. VI „Taksy od spadków“ przyniosły 7223 złr. zamiast preliminowanych 8500 złr. z powodu zmienności dochodów tej rubryki. W rubr. VII „Rozmaite dochody“ preliminowano w poz. 19 „zwroty zaliczek funduszom szkolnym okręgowym udzielonych“ 30.000 złr., wpłynęło zaś tylko 26.133 złr., więc mniej o 3866 złr., a w poz. 20 „zwroty wydatków innych rubryk i zaliczek z lat dawniejszych“ zamiast preliminowanych 2000 złr. wpłynęło tylko 1475 złr. W rubr. IX „Zwroty zaliczek gminom na budynki szkolne udzielonych“ wynosiły 19.629 złr. zamiast preliminowanych 20.000 złr.

Rachunek tych zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne jest następujący:

Do końca r. 1879 rozdano takich zaliczek	189.427 złr.
spłacono do końca r. 1879	42.226 „
pozostało z końcem r. 1879	147.201 „
W r. 1880 Wys. Sejm żadnej kwoty na ten cel nie przeznaczył, Rada szkolna zaś wypłaciła	200 „
zaległości więc wynosiły	147.401 „
W r 1880 spłacono zaległości	19.629 „
pozostało więc z końcem r. 1880	127.772 „

Rachunek zaś zaliczek zwrotnych funduszom szkolnym okręgowym udzielonych jest następujący:

Z końcem r. 1879 pozostało zaległości	133.595	złr.
w r. 1880 udzielono zaliczek	71.300	„
nadebrano przez rady szkolne zasiłków	5.972	„
						<hr/>	
						210.867	„
Z tego spłacono w r. 1880	26.133	„
						<hr/>	
pozostało z końcem r. 1880 zaległości	184.734	„

Jeżeli od ogółu wydatków w kwocie 488.211 „
odejmiemy ogół rzeczywistych dochodów 133.282 „
pozostanie *niedobór* funduszu szkolnego 354.929 „
pokryty z funduszu krajowego. A gdy na ten cel preliminowano w budżecie na r. 1880 — 215.629 złr. w kredytach dodatkowych 74.647 złr., razem 290.276 złr., przeto fundusz krajowy wydał z tego tytułu *więcej* niż preliminowano o 64.653 złr., jak to wykazano w rubr. VII wydatków funduszu krajowego.

Przechodzimy do trzeciej części naszego zadania to jest do zdania sprawy z zamknięcia rachunków **funduszy samoistnych budżetem objętych**, bo Sejm uchwała dla nich budżet dochodów i wydatków.

1. Fundusz domestykalny.

Wydatki preliminowane w kwocie 1755 złr., wynosiły rzeczywiście tylko 1300 złr. Panu Antoniemu Schneiderowi zamiast preliminowanych 250 złr. wypłacono tylko 100 złr. z powodu śmierci dożywnika, a na najem lokalności na umieszczenie zbiorów do wydawnictwa Encyklopedyi nie wydano nic, gdy na to preliminowaną była kwota 300 złr. Dochody preliminowane na 4104 złr. przyniosły tylko 4004 złr. to jest o 100 złr. *mniej*. Do majątku zarodowego przeniesiono 2702 złr.

2. Fundusz kultury krajowej.

Wydatki preliminowane na 6600 złr., wynosiły rzeczywiście 5629 złr., bowiem na zalesienie wdm piaszczystych w powiecie niskim i tarnobrzeskim preliminowano 1500 złr. a wydano tylko 600 złr., ponieważ inne koszta zalesienia pokryte zostały w r. 1880 z dawniejszych na ten cel udzielonych a nieużytych zaliczek. Dochody preliminowane na 7246 złr. przyniosły rzeczywiście tylko 6195 złr. czyli *mniej* o 1051 złr. głównie z tego powodu, że kary za przestępstwa lasowe i wodne nie zostały wszystkie ściągnięte i pozostały z tego roku zaległości w kwocie 1259 złr. Z porównania wydatków z dochodami okazuje się wynik *korzystny* o 566 złr. i dlatego zapas gotówki, który z końcem r. 1879 wynosił 2432 złr., wzrósł z końcem r. 1880 do kwoty 2998 złr.

3. Fundusz stanowy sierociński.

Wydatki wynosiły 1532 złr. zamiast preliminowanych 1647 złr., ponieważ jedno miejsce w zakładzie św. Wincentego we Lwowie nie było w r. 1880 obsadzone. Dochody wynosiły 1860 złr. zamiast preliminowanych 1840 złr. Z nadwyżki dochodów w kwocie 328 złr. przeniesiono do majątku zarodowego 297 złr., zaś 31 złr. pozostało jako zapas z końcem r. 1880.

4. Fundusz Alexandra Hr. Stadnickiego.

Dochód prelimitowano na 2101 złr., wydatki na 2077 złr., rzeczywiście zaś wynosiły wydatki tylko 1578 złr., dochód zaś 6036 złr., ponieważ pozostałość kasową z r. 1879 prelimitowano na 300 złr., wynosiła zaś 4628 złr. Z końcem r. 1880 stan czynny tego funduszu wynosił 4458 złr.

5. Fundusz szkoły weterynaryi.

Wydatki prelimitowane na 4039 złr. wynosiły rzeczywiście tylko 3486 złr., były więc *mniejsze* o 552 złr., z powodu zaoszczędzeń na utrzymaniu budynków i ogrodu, na podatkach i rozmaitych wydatkach. Dochody prelimitowane na 4111 złr. przyniosły tylko 2780 złr., więc *mniej* o 1331 złr. z powodu mniejszych dochodów z najmu pomieszczeń w realności o 1213 złr., z ogrodu o 118 złr. Z porównania rzeczywistych wydatków z rzeczywistymi dochodami okazuje się wynik niekorzystny o 707 złr. W tym też stosunku zmienił się zapas gotówki, tak że wynosi on z końcem r. 1880 tylko 369 złr.

6. Fundusz budowy krajowego Zakładu na Kulparkowie.

Dochody tego funduszu w r. 1880 stanowiły: pozostałość z r. 1879 — 507 złr. i „rozmaite“ 139 złr., ogółem 646 złr. Wydano zaś na budowę zakładu (z kredytu 78.397 złr. uchwalonego 28 Sierpnia 1877) 600 złr., na budowę domu administracyjnego (z kredytu 40.000 złr. uchwalonego d. 19 Października 1878 r.) 416 złr., razem wydano 1056 złr. Z porównania dochodów z wydatkami okazuje się *niedobór* w kwocie 409 złr., pokryty z funduszu krajowego, jak to wykazuje rubr. XV wydatków funduszu krajowego.

7. Fundusz pożyczki krajowej z r. 1873.

Wydatki tego funduszu prelimitowane na r. 1880 w kwocie 105.780 złr. wynosiły rzeczywiście 109.100 złr., były więc *większe* od prelimitowanych o 3.320 złr.. Wydano więcej: w rubr. I „umorzenie pożyczki przez losowanie“ o 3.300 złr. z powodu spłacenia obligacyj wylosowanych w latach ubiegłych; w rubr. II „wypłata kuponów“ o 1.891 złr. z powodu spłacenia częściowego zaległych kuponów z lat ubiegłych.

Obligacyj wylosowano do końca r. 1880 na 85.000 złr. z tych spłacono do końca tegoż roku tylko 77.900 złr., pozostało więc zaległości 7.100 złr., a jeżeli do tego dodamy niewylosowane jeszcze obligacje w kwocie 1.515.000 złr. pozostanie do spłacenia z końcem roku 1880 — 1.522.100 złr. Kupony zaległe z końcem r. 1879 wynosiły 3.360 złr., w ciągu r. 1880 przybyło płatnych kuponów na 82.293 złr., razem 85.653 złr. Wypłacono w ciągu r. 1880 — 83.391 złr. pozostało zatem z końcem r. 1880 zaległości 2.262 złr.

Wydano mniej niż prelimitowano: w rubr. III „podatek dochodowy od kuponów“ o 864 złr., ponieważ podatek od części kuponów zaliczono na r. 1881, i w rubr. IV „rozmaite“ o 1.028 złr.

Dochody prelimitowane w kwocie 207.422 złr. przyniosły rzeczywiście tylko 182.603 złr., były więc *mniejsze* od prelimitowanych o 24.839 złr. Mniejsze dochody były: w rubr. I „zwrot kapitału wypożyczonego Wydziałom powiatowym“ o 22.056 złr., (zaległości z tego tytułu z r. 1880 wynoszą 50.790 złr.), ponieważ nie wszystkie Wydziały powiatowe spłaciły raty według planu umorzenia; w rubr. II poz. 7 „odsetki od kapitałów chwilowo lokowanych“ o 4.435 złr.; w rubr. III „wylosowane obligacje własne“ o 900 złr. Natomiast odsetki bieżące i odsetki zwłoki od Wydziałów powiatowych przyniosły więcej niż prelimitowano o 1.722 złr.

Jeżeli ogół dochodów rzeczywistych 182.603 złr. porównamy z ogółem wydatków 109.100 złr., okaże się *nadwyżka dochodów* w kwocie 73.503 złr., a gdy *nadwyżka* z końcem r. 1879 wynosiła 360.058 złr., przeto wzmogła się takowa z końcem r. 1880 do kwoty 433.561 złr. oprócz znajdujących się w kasie obligacyj własnych na 158.000 złr.

Ogólny stan funduszu tego był następujący:

Stan czynny:

Gotówka w kasie	176.978 złr. 02 ct.
Pożyczono funduszowi krajowemu:	
Na pokrycie niedoboru z lat ubiegłych	158.262 " 85 "
" " " z r. 1880	98.320 " 44 "
Na wybudowanie zakładu kulparkowskiego	258.097 " 56 "
Odsetki od tego kapitału za r. 1880	15.485 " 85 "
Pozostało w bankach na wypłatę kuponów	371 " 90 "
Należytość zalegająca od powiatów	168.033 " 83 "
Odsetki zaległe	11.817 " 77 "
" zwłoki zaległe	10.107 " 30 "
Obligacje w kasie	158.000 " — "
razem stan czynny wynosi	1,055.475 złr. 52 ct.

Stan bierny:

Obligacje do wylosowania	1,515.000 złr.
" wylosowane a niespłacone	7.100 "
Kupony zaległe	2.262 "
ogólny stan bierny	1,524.362 złr. — ct.

Z porównania okazuje się kwota 468.886 złr. 48 ct.
jako *stan bierny* z końcem r. 1880.

8. Fundusz budowy gmachu sejmowego.

Jak w sprawozdaniu swoim o zamknięciu rachunków za rok 1879. Komisya budżetowa szczegółowo wykazała, posiadał ten fundusz pozostałość z rachunku z roku 1875. w kwocie 867.862 złr., uszczuploną następnie w skutek uchwał Wys. Sejmu kwotami 51.462 złr. i 58.323 złr., zwróconemi funduszowi krajowemu na pokrycie niedoboru z r. 1876. i na wyrównanie niedoboru budżetowego z r. 1877. Właściwie więc fundusz ten wynosił 758.977 złr. Uchwałą z d. 20. Lipca 1880. r. Wys. Sejm polecił zasilić fundusz budowy kwotą 109.785 złr. Fundusz budowy gmachu sejmowego wynosił więc 867.862 złr.

Na rok 1880. Wys. Sejm dla tego funduszu budżetu nie ustanowił.

Dochody były następujące: zasiłek funduszu krajowego 109.785 złr., odsetki od kapitałów lokowanych 6.939 złr., czynsz za utrzymanie kantyny 300 złr., zwrot za kamień budowlany 195 złr., zapas kasowy z końcem r. 1879. 194.981 złr., razem 312.200 złr. Wydatki zaś: na administrację 136 złr., na budowę 275.138 złr., razem 275.273 złr.

Stan tego funduszu z końcem roku 1880. był następujący:

Gotówka w kasie krajowej	36.926 złr. 35 ct.
Należytości czynne od p. Brykczyńskiego	7.143 " 50 "
" " za kamień	92 " 43 "
razem	44.162 złr. 28 ct.
Od tego należytość bierna	290 " — "
Czysty stan czynny	43.872 złr. 28 ct.

Komisya budżetowa, zdawszy Wysokiej Izbie w powyższy sposób sprawę z zamknięcia rachunków za rok 1880. funduszu krajowego, oraz funduszków uposażonych ze skarbu krajowego, lub budżetem objętych, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

(Uchwała.)

Udziela się Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków za rok 1880. funduszu krajowego i funduszków uposażonych ze skarbu krajowego lub budżetem objętych.

We Lwowie dnia 11. Września 1882.

Zastępca przewodniczącego:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

Dr. Bernard Goldman.

